

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Arbeidstilsynet
Statens Hus
7468 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref
18/163

Dato
09.01.2019

Tildelingsbrev 2019 - Arbeidstilsynet

1. INNLEDNING

Arbeids- og sosialdepartementet viser til Prop. 1 S (2018-2019) og Innst. 15 S (2018-2019). Arbeids- og sosialdepartementet gir i tildelingsbrevet de økonomiske rammene for Arbeidstilsynet og angir prioriteringer, mål og rapporteringskrav for 2019.

Tildelingsbrevet er sammen med instruks om virksomhets- og økonomistyring, styrende for Arbeidstilsynets årlige virksomhet og angir hvilke områder som har høyest prioritet i 2019. Det følger av dette at det i tillegg er oppgaver som skal utføres av tilsynet i 2019, som ikke er eksplisitt omtalt. Erfaring tilsier at det også kan tilkomme saker som det ikke er tatt høyde for ved årets begynnelse, som kan få stor oppmerksomhet og kreve betydelig innsats. Arbeidstilsynets organisasjon må derfor ha fleksibilitet til å påta seg nye oppgaver som gis av departementet på kort varsel.

Dersom Arbeidstilsynet vurderer at det er uklarheter i de forutsetninger og krav som formidles i tildelingsbrevet, har etaten et selvstendig ansvar for å ta saken opp med departementet.

Postadresse
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo
postmottak@asd.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 64
Org. nr. 983 887 457

Telefon
22 24 90 90

Arbeidsmiljø- og
sikkerhetsavdelingen

Saksbehandler
Ewa Koziel
22248662

Innholdsfortegnelse

1.	INNLEDNING.....	1
2.	LANGSIKTIGE MÅL OG STRATEGIER.....	3
3.	MÅL OG PRIORITERINGER FOR 2019	4
3.1	Virksomhetene skal arbeide bedre med forebyggende arbeidsmiljø, -helse og sikkerhet og sørge for forsvarlige arbeidsforhold.....	4
3.2	Arbeidslivskriminalitet skal avdekkes og bekjempes	6
3.3	Andre prioriterte oppgaver	7
3.4	Styringsinformasjon for målene angitt under 3.1-3.2	8
4.	BEVILGNING OG TILDELT BELØP	10
4.1	Budsjettrammer	10
4.2	Bevilgningsmessige forutsetninger	10
5.	ADMINISTRATIVE FØRINGER	10
5.1	Fellesføring.....	10
5.2	Andre føringer	11
6.	RAPPORTERING	12
7.	DIALOG OG PLANLAGTE MØTER.....	13

Vedlegg:

1. Budsjettfullmakter
2. Rapporteringsoversikt
3. Møteplan for styringsdialogen

2. LANGSIKTIGE MÅL OG STRATEGIER

Arbeidstilsynets mål og tiltak skal støtte opp under regjeringens mål om et omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting, og et sikkert og seriøst arbeidsliv.

Det er arbeidsgiverne som har ansvar for at virksomheter har et fullt forsvarlig arbeidsmiljø og forsvarlige arbeidsforhold. Arbeidstilsynet skal legge premisser for å følge opp at virksomheter ivaretar dette ansvaret.

Arbeidstilsynet har ulike virkemidler til rådighet: tilsyn, veiledning, kunnskapsformidling og samarbeid med parter og myndigheter. Arbeidstilsynets aktiviteter skal være kunnskaps- og risikobasert ved at innsatsen rettes mot de virksomheter hvor utfordringene er størst. Arbeidstilsynet skal ha en bred tilnærming til bruk av virkemidler, og bruken av metoder og virkemidler skal innrettes ut fra hva som gir best måloppnåelse. Etaten skal være synlig og til stede i arbeidslivet, og fortsette arbeidet med å tydeliggjøre og kommunisere grunnlaget for sine prioriteringer.

Arbeidstilsynet skal gjennom eget arbeid og samarbeid med relevante kunnskapsleverandører bidra til at det finnes et godt faglig grunnlag for politikkutforming og forvaltning på arbeidsmiljøområdet, og bidra til at relevante myndigheter og parter har et oppdatert, omforent og helhetlig bilde av arbeidsmiljøtilstanden.

Arbeidstilsynet skal også igangsette relevante digitaliseringstiltak for å forbedre og brukerrette sin virksomhet, og på best mulig måte tilpasse og spre kunnskap til aktuelle aktører.

Det er viktig at Arbeidstilsynet har tillit og troverdighet i offentligheten for å kunne ivareta sitt samfunnsoppdrag. For å oppnå dette er det avgjørende at tilsynets myndighetsutøvelse er kunnskapsbasert og fremkommer gjennom tydelige prioriteringer og enhetlig praksis.

3. MÅL OG PRIORITERINGER FOR 2019

Et mer målrettet og kunnskapsbasert forebyggende arbeidsmiljøarbeid er viktig for å opprettholde et høyt nivå på arbeidsmiljøstandarden og bidra til et sikkert og seriøst arbeidsliv. Dette vil bidra til at flere står lenger i arbeid, at færre faller fra gjennom skader og sykdom, og at flere som står utenfor arbeidslivet kan inkluderes. Innsatsen mot useriøsitet og arbeidslivskriminalitet er viktig for å nå målsetningen om et sikkert og seriøst arbeidsliv.

Innsatsen til Arbeidstilsynet skal bidra til følgende delmål i Prop. 1 S:

- Bedre forebyggende arbeid i virksomhetene
- Flere kriminelle avdekkes og stanses

Arbeidstilsynet skal i 2019 prioritere følgende:

3.1 Virksomhetene skal arbeide bedre med forebyggende arbeidsmiljø, -helse og sikkerhet og sørge for forsvarlige arbeidsforhold

Forebyggende arbeidsmiljøarbeid i utsatte næringer, bransjer og yrker

Arbeidstilsynets oppfølging av virksomhetenes forebyggende HMS-arbeid skal bidra til å hindre arbeidsrelatert sykdom, skade og uforsvarlige arbeidsforhold. På bakgrunn av risikobildet skal innsatsen rettes mot næringer, bransjer og virksomheter hvor utfordringene er størst og hvor det er særlig risiko for alvorlige helseutfall.

En forutsetning for at virksomheter skal kunne jobbe mer treffsikkert med det forebyggende arbeidsmiljøarbeidet, er at de på bakgrunn av sine risikovurderinger avdekker de mest vesentlige risikoforholdene, og deretter iverksetter kunnskapsbaserte og relevante forebyggingstiltak.

Arbeidstilsynets oppfølging skal bygge på oppdatert kunnskap om vesentlige arbeidsmiljøfaktorer og særlige risikoforhold i utsatte næringer, bransjer og yrker samt kunnskap om hvilke tiltak som mest effektivt bidrar til bedre forebygging i virksomhetene.

Arbeidstilsynet skal gjennom sitt arbeid med veiledning, tilsyn, dialog og samarbeid på ulike nivå, formidle slik kunnskap og påvirke virksomheter til å jobbe mer treffsikkert med det forebyggende HMS-arbeidet. For å kunne vurdere hva som mest effektivt bidrar til at virksomhetene får økt kunnskap om og motivasjon for å ivareta et systematisk forebyggende arbeidsmiljøarbeid og sikre forsvarlige arbeidsforhold, skal Arbeidstilsynet prøve ut ulike virkemidler, metoder og tilnærminger. Valg av virkemiddel og metode skal i tillegg baseres på en helhetlig og effektiv utnyttelse av ressurser.

Myndighetene og partene i arbeidslivet har de siste par årene samarbeidet om sterkere fokus, påvirkning og oppfølging av virksomhetenes forebyggende arbeidsmiljøarbeid. Det understrekes at arbeidsmiljø handler om arbeidet og hvordan arbeidet organiseres, planlegges og gjennomføres. Arbeidstilsynet, Petroleumstilsynet og STAMI skal i 2019 sammen og hver for seg bidra videre til den samlede myndighetsinnsatsen i det forebyggende arbeidsmiljøarbeidet, slik at målet om bedre forebyggende arbeid i virksomhetene kan nås.

Inkluderende Arbeidsliv

Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv. Et arbeidsliv med plass for alle. 1. januar 2019–31. desember 2022 (IA-avtalen) ble undertegnet 18. desember 2018.

Departementet vil tidlig i 2019 invitere Arbeidstilsynet til dialog om hvordan Arbeidstilsynet skal bidra til å følge opp avtalen og til å utvikle og iverksette nye virkemidler i avtalen.

Yrkesdykking innaskjærs

Det er høy risiko forbundet ned innaskjærs yrkesdykking. Arbeidstilsynet skal prioritere oppfølging av dette området. Tilsynet har utarbeidet en handlingsplan for aktuelle tiltak og skal følge opp denne. Nytt regelverk trer i kraft fra 1. januar 2019, og Arbeidstilsynet skal i tråd med handlingsplanen blant annet følge opp gjennom tilsyn og veiledning, og gjennom dialog med relevante parter og myndigheter. Arbeidstilsynet bes generelt følge med på om de nye regelverkskravene, som for eksempel nye krav til beredskapsdykker, virker etter sin hensikt i praksis og ikke har uønskede virkninger. Arbeidstilsynet skal videre, sammen med Sjøfartsdirektoratet og i henhold til likelydende bestilling fra Arbeids- og sosialdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet, forestå utredning av konkrete forslag til regulering av yrkesdykking innenfor sjøfartsområdet.

Innsats knyttet til varsling

Arbeidstilsynet er tildelt et prosjekt for bedre samhandling mellom offentlige myndigheter om varsling. Det forventes at dette arbeidet fortsetter. Kompetansehevende tiltak og tiltak for å forbedre samhandlingen mellom offentlige myndigheter om varsling skal prioriteres, i samsvar med handlingsplanen som er utarbeidet. Arbeidstilsynet skal også prioritere å gi virksomheter, arbeidsgivere og varslere hensiktsmessig informasjon og veiledning om varsling. Arbeidstilsynet har blant annet satt i gang et arbeid sammen med partene i arbeidslivet for å utarbeide en nasjonal varslingsveileder. Dette arbeidet skal følges videre opp i 2019.

Trygge og seriøse arbeidsforhold

Arbeidstilsynets innsats knyttet til forebyggende arbeidsmiljøarbeid vil bidra til å fremme trygge og seriøse arbeidsforhold. Disse innsatsområdene må derfor ses i sammenheng.

Et viktig virkemiddel for å fremme trygge og seriøse arbeidsforhold i utsatte bransjer er treparts bransjeprogrammer. Arbeidstilsynet skal videreføre dette samarbeidet med organisasjonene i arbeidslivet for bransjeprogrammene for renholds-, utelivs- og transportbransjen. Høsten 2018 ble det opprettet et nytt bransjeprogram for bilbransjen. Dette arbeidet skal fortsette i 2019 i regi av Arbeidstilsynet i samarbeid med Statens vegvesen.

På noen områder er det rapportert om stor økning i bruk av innleie, og mulige brudd på reglene i denne forbindelse. Fra 1. januar 2019 skjerpes kravene til innleie på grunnlag av avtale med tillitsvalgte. Virksomhetene har på forespørsel en dokumentasjonsplikt overfor Arbeidstilsynet knyttet til reglene. Arbeidstilsynet skal innenfor sin myndighet følge opp at virksomhetene ivaretar ansvaret sitt på området.

Arbeidstilsynet skal følge opp at virksomhetene ivaretar ansvaret sitt etter gjeldende krav til lønns- og arbeidsvilkår. I bransjer der det er fastsatt allmenngjøringsforskrifter, skal Arbeidstilsynet følge opp at virksomhetene utbetaler lønn i tråd med forskriftene. På denne måten skal Arbeidstilsynet bidra til at norske og utenlandske arbeidstakere har likeverdige arbeidsvilkår.

Arbeidstilsynets innsats for å fremme trygge og seriøse arbeidsforhold vil kunne bidra til å forebygge arbeidslivskriminalitet. Disse to innsatsområdene kan derfor ses i sammenheng.

3.2 Arbeidslivskriminalitet skal avdekkes og bekjempes

For å bekjempe arbeidslivskriminalitet, skal Arbeidstilsynet og andre berørte etater samarbeide om felles innsats og virkemiddelbruk for å oppnå størst mulig effekt. Tiltakene i Regjeringens reviderte strategi mot arbeidslivskriminalitet som legges fram vinteren 2019, og etatenes felles prioriteringer skal være utgangspunktet for den felles innsatsen på dette området:

Oppfølging av regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet

Arbeidstilsynet, politiet, Skatteetaten, Arbeids- og velferdsetaten skal prioritere innsatsen mot arbeidslivskriminalitet også i 2019. En samordnet innsats mot arbeidslivskriminalitet er avgjørende for å ivareta oppslutningen i samfunnet om finansieringen av velferdsstaten, konkurransevilkårene i næringslivet, rettssikkerhet, trygghet og lovlige lønns- og arbeidsvilkår for arbeidstakere, tilliten til myndighetene og trygghet for kvalitet og leveringsdyktighet ved kjøp av varer og tjenester.

Det overordnede samfunns målet for innsatsen er redusert arbeidslivskriminalitet. For å redusere arbeidslivskriminalitet, skal de samarbeidende etatene innrette innsatsen mot å oppnå følgende mål:

- Sentrale trusselaktører har fått sin kapasitet og intensjon betydelig redusert
- Utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter
- Oppdragsgivere og forbrukere bidrar ikke til arbeidslivskriminalitet ved kjøp av varer og tjenester

Etatene skal innen 15. mars 2020 utarbeide en felles årsrapport for 2019 hvor det redegjøres for prioriteringer og resultater av a-krimssamarbeidet. I årsrapporten skal etatene rapportere om effekter av virkemiddelbruken på målene ved hjelp av effektindikatorer som etatene definerer i fellesskap, jf. etatenes arbeid med felles mål- og resultatstyring for det tverretatlige samarbeidet. Videre skal rapporten inneholde en overordnet beskrivelse av tilstand og utvikling på området.

I 2019 er det bevilget 20 mill. kroner for å styrke innsatsen i a-krimssentrene. Av styrkingen skal 10 mill. kroner gå til felles teknologistøtte og 10. mill. kroner til øvrig styrking av a-krimssentrenes arbeid ut fra etatenes felles vurderinger av hvor innsatsen gir størst effekt.

Arbeidstilsynets oppfølging

I tillegg til det tverretatlige samarbeidet skal Arbeidstilsynet i egen regi følge opp arbeidet mot arbeidslivskriminalitet.

Arbeidstilsynet skal på selvstendig grunnlag, eller i samarbeid med andre myndigheter fremskaffe og analysere informasjon som grunnlag for aktiviteter og virkemiddelbruk. Dette for å mest mulig effektivt innrette innsatsen sin mot de tre brukermålene i arbeidet mot arbeidslivskriminalitet. Videre skal etaten arbeide kontinuerlig med kompetanseutvikling på feltet.

I samsvar med oppfølgingen av håndhevingsdirektivet skal Arbeidstilsynet gjennomføre informasjonstiltak overfor utenlandske arbeidstakere og arbeidsgivere om norsk arbeidsliv, regelverk og kontrollaktivitet. Arbeidstilsynet skal også bidra til å utvikle forbedrete

informasjonstiltak ovenfor utenlandske arbeidstakere, slik at de blir i bedre stand til å ivareta rettighetene og pliktene sine i arbeidslivet.

Offentlige oppdragsgivere har et særlig ansvar for å hindre at kriminelle aktører får innpass i arbeidslivet, ved å stille og følge opp krav til lønns- og arbeidsvilkår i sine kontrakter, jf. blant annet årets fellesføring. Arbeidstilsynet skal bidra til at ny veileder om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter blir kjent og at regelverket etterleves bedre blant offentlige oppdragsgivere.

Arbeidstilsynet skal utover samarbeidet med etatene som inngår i det tverretatlige a-krimssamarbeidet, samarbeide med andre relevante myndigheter og parter der det er hensiktsmessig for å forebygge og bekjempe arbeidslivskriminalitet. Arbeidstilsynet skal blant annet samarbeide med Statens vegvesen om kontroll og oppfølging på vegtrafikkområdet.

Arbeidstilsynet skal også jobbe for et styrket samarbeid med tilsynsmyndigheter i andre land. Det er etablert samarbeidsavtaler med Polen, Litauen, Bulgaria, Romania og Estland, og i 2019 skal det inngås avtale med Latvia. Arbeidstilsynet skal på vegne av norske myndigheter følge opp arbeidet i den europeiske plattformen mot svart arbeid. Arbeidstilsynet skal bidra til videreutvikling av informasjonsutveksling om oppfølgingen av virksomheter og aktører som opererer i flere land.

3.3 Andre prioriterte oppgaver

Kunnskapsutvikling

Virkemiddelbruken må innrettes slik at den gir best mulig effekt og ressursutnyttelse. Arbeidstilsynet skal fortsatt prøve ut og høste erfaring fra hele spekteret av sine virkemidler. Dette gjelder særlig systematisk bruk av kunnskapsformidling, dialog og samarbeid på næringsnivå der det ligger til rette for det.

Arbeidstilsynet skal fortsette samarbeidet med STAMI om kunnskapsbaserte tilstandsbeskrivelser og risikovurderinger som grunnlag for tilsynets prioriteringer. Både erfaringer fra etatens eget tilsynsarbeid, og relevant kunnskap og forskning om effekt av tilsynets innsats og virkemiddelbruk, er en viktig del av dette kunnskapsbildet. Arbeidstilsynet skal, der det er naturlig, samarbeide med Petroleumstilsynet og andre relevante myndigheter for kunnskapsinnhenting og erfaringsdeling.

Regelverksutvikling

Arbeidstilsynet skal sørge for vedlikehold og videreutvikling av arbeidsmiljøforskriftene i nær dialog med partene i arbeidslivet. Alle regelverksinitiativer, og kost-/nyttevurderinger av disse, skal drøftes i Regelverksforum. Drøfting i forumet skal skje både før og etter alminnelig høring av konkrete forslag. For øvrig legges Utredningsinstruksen til grunn for alt regelverksarbeid. Regelverksinitiativer som antas å ha særlig politisk interesse skal på forhånd forankres i departementet.

Vesentlige endringer i tilsynspraksis må på forhånd søkes forankret i berørte sektorer og organisasjoner.

Partssamarbeid

Et velfungerende partssamarbeid er en viktig bærebjelke i et godt arbeidsliv. Arbeidstilsynet har styrket samarbeidet med partene gjennom ulike nærings- og temaaktiviteter, løpende dialog og konkret samarbeid. Etaten skal i 2019 bidra til at dette samarbeidet videreføres.

3.4 Styringsinformasjon for målene angitt under 3.1-3.2:

Departementet legger vekt på styringsinformasjon som viser og sannsynliggjør effekter av etatens arbeid. Arbeidstilsynet skal i 2019 gjøre en vurdering av oppnådde effekter i virksomhetene som følge av etatens innsats. Vurderingen skal baseres på observasjoner og målinger og faktainformasjon som kan gi styringsinformasjon om i hvilken grad:

- Virksomhetene har fått økt kunnskap/bevisstgjøring (3.1)
- Virksomhetene har fått økt motivasjon (3.1)
- Virksomhetene forebygger arbeidsmiljøproblemer bedre/mer systematisk (3.1)
- Virksomhetene har trygge og seriøse arbeidsforhold (3.1)

Vurderingene av oppnådde effekter skal ta utgangspunkt i relevante informasjonskilder, herunder brukerundersøkelse og andre tilsynsdata. Effektene vil ofte oppstå over tid, og Arbeidstilsynet må derfor vurdere utviklingen i et flerårig perspektiv.

Arbeidslivskriminalitet

Arbeidstilsynets innsats mot arbeidslivskriminalitet utenfor det tverretatlige akrimssamarbeidet skal blant annet måles ved hjelp av felles effektindikatorer som etatene definerer. Også andre aktuelle indikatorer skal vurderes og videreutvikles. Vurderingene av oppnådde effekter skal ta utgangspunkt i observasjoner, målinger og relevante informasjonskilder som kan gi relevant styringsinformasjon jf. pkt. 3.2.

Videre utvikling

Styringsinformasjon

Arbeidet med å utvikle styringsinformasjon (styringsparametere, indikatorer, forklaringsvariabler og aktuelle målemetoder) skal videreføres og følges særskilt opp blant annet gjennom egne arbeidsmøter mellom departementet og etaten i 2019. Arbeidstilsynet skal i det videre arbeidet legge særlig vekt på videreutvikling av målemetoder knyttet til effekter av virkemiddelbruken. Her vil bl.a. STAMIs prosjekt om forebyggende arbeidsmiljø og effekter av Arbeidstilsynets virkemiddelbruk bidra til viktig kunnskap og mulig videreutvikling på sikt.

Målemetoder og kildebruk

Arbeidstilsynet skal kritisk vurdere kvalitet i målemetoder og kildebruk, samt vurdere representativitet og validitet i data. I denne sammenheng skal etaten også vurdere om det er behov for andre metoder og ekstern kvalitetssikring. Videre skal etatene vurdere behov for bruk av andre kilder (som bl.a. evalueringer) for å belyse måloppnåelse og effekter. Slike vurderinger skal inngå i årsrapportering, jf. pkt. 6 del III.

Ressursbruk

Arbeidstilsynet skal videreutvikle sin rapportering av ressursbruk i årsrapporten. Årsrapporten skal ta sikte på å beskrive og forklare sammenhenger mellom anvendte ressurser (kap. 2 i årsrapport) og oppnådde resultater og effekter (kap. 3 i årsrapport). Det skal i 2019 arbeides videre med å utvikle hensiktsmessige framstillinger av ressursbruken i et samarbeid mellom departementet og tilsynet.

Evaluering

Arbeidstilsynet skal ha en plan for gjennomføring av evalueringer av etatens innretning for å få informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater for hele eller deler av ansvarsområdet.

4. BEVILGNING OG TILDELT BELØP

4.1 Budsjetterammer

Utgifter

Følgende midler stilles til disposisjon for Arbeidstilsynet i 2019:

Kap. 640 Arbeidstilsynet

Post	Betegnelse	Kroner
1	Driftsutgifter	639 500 000
21	Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud	11 800 000
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 900 000
	Sum kap. 640 Arbeidstilsynet	656 200 000

Inntekter

Følgende inntekter forutsettes oppnådd i 2019:

Kap. 3640 Arbeidstilsynet

Post	Betegnelse	Kroner
4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	7 006 000
5	Tvangsmulkt	2 535 000
7	Byggesaksbehandling, gebyrer	22 725 000
8	Refusjon utgifter regionale verneombud	13 090 000
9	Overtredelsesgebyr	0
	Kap. 3640 Arbeidstilsynet	45 356 000

4.2 Bevilgningsmessige forutsetninger

Bevilgningen på kap. 640, post 01 er styrket med 5,2 mill. kroner knyttet til en styrking av innsatsen mot arbeidslivskriminalitet.

Bevilgningen på kap. 640, post 01 er også økt med 0,4 mill. kroner knyttet til sekretariat for Tariffnemnda og Rikslønnsnemnda.

Bevilgningene er videre justert for lønns- og prisjustering og justeringer som følge av ABE-reformen.

5. ADMINISTRATIVE FØRINGER

5.1 Fellesføring

Inkluderingsdugnad

Arbeidstilsynet skal arbeide systematisk for å realisere regjeringens inkluderingsdugnad, og utvikle rutiner og arbeidsformer i personalarbeidet med sikte på å nå målene for dugnaden. Etaten skal i årsrapporten redegjøre for hvordan etatens rekrutteringsarbeid har vært innrettet for å nå 5 %- målet og de øvrige målene for inkluderingsdugnaden. Har Arbeidstilsynet hatt nyansettelser i rapporteringsperioden, skal andelen som har nedsatt funksjonsevne eller hull i CV'en rapporteres i årsrapporten. Har Arbeidstilsynet færre enn fem nyansettelser i perioden, skal prosentandelen ikke rapporteres i årsrapporten, for å sikre personvernet til de nyansatte.

For disse virksomhetene kan det være aktuelt å ha en lengre måleperiode (enn ett år) før måltallet rapporteres. I årsrapportens kapittel 4 skal alle virksomheter vurdere arbeidet opp mot målene for dugnaden; hva som har vært vellykkede tiltak, hva som har vært utfordringer, og hvorfor virksomheten eventuelt ikke har lyktes med å nå målene for dugnaden. Det vises for øvrig til Rundskriv H-3/18 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet om årets fellesføring.

Motvirke arbeidslivskriminalitet

Offentlige oppdragsgivere har som innkjøpere av varer og tjenester et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv. Arbeidstilsynet skal ved tildeling av oppdrag og i oppfølging av inngåtte kontrakter sikre at deres leverandører følger lover og regler. Etaten skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet.

Det vises for øvrig til Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter, Difis "Lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter – veileder for beste praksis" og rundskriv H-7/18 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

5.2 Andre føringer

Digitalisering og digital sikkerhet

Arbeidstilsynet skal arbeide systematisk med vurdering, planlegging og gjennomføring av relevante digitaliseringstiltak for å kunne øke kvaliteten og effektiviteten i oppgaveløsning og måloppnåelse.

Arbeidstilsynet skal ivareta og dokumentere egen digital sikkerhet. Dette innbefatter:

- En risikobasert tilnærming mot uønskede digitale hendelser. Det skal være gjennomført risikovurderinger for å identifisere sårbarheter og gjensidige avhengigheter mellom infrastrukturer for å sikre en helhetlig sikring av digitale verdikjeder.
- Å bruke anerkjente rammeverk, standarder og styringssystemer for digital sikkerhet både for å understøtte virksomhetenes hovedfunksjon, og for å bidra til at sikkerhetshendelser i en offentlig virksomhet ikke medfører alvorlig skade hos andre.
- Ansvar for å håndtere digitale angrep i egen virksomhet, etablere tilstrekkelige responsmiljøer for dette og for å dele informasjon om digitale angrep til myndighetene og andre relevante aktører.
- Å legge til rette for å gjennomføre regelmessige IKT-øvelser.

Det rapporteres på oppfølging av dette i årsrapporten, under pkt. IV. IKT-sikkerhet vil også bli fulgt opp i styringsdialogen i løpet av 2019.

Det vises til Kommunal- og moderniseringsdepartementets digitaliseringsrundskriv, H-8/18.

Direktoratsgruppe for samordning av rammevilkår for byggenæringen

Det vises til regjeringens "Strategi for boligmarkedet" (2015). Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) leder en direktoratsgruppe for samordning av rammevilkår for byggenæringen. Arbeidstilsynet bidrar gjennom deltakelse i direktoratsgruppen til bedre statlig koordinering, og skal fortsette deltakelsen i 2019.

6. RAPPORTERING

Årsrapport for 2019

Årsrapport for 2019 skal sendes departementet og Riksrevisjonen innen 15. mars 2020. For å få tilstrekkelig tid til forberedelser til vårmøtet ber vi om at utkast til årsrapport for del II, III og IV oversendes departementet 20. februar 2020.

For utforming av årsrapporten vises til veiledningsmateriale utarbeidet av Direktoratet for økonomistyring (DFØ) på deres hjemmeside. Gjennomgående statistikk og tallgrunnlag skal utbygges til tidsserier. Departementet har i tillegg følgende presiseringer:

I Leders beretning

II Introduksjon til virksomheten og hovedtall

- Omtale av virksomhet og samfunnsoppdrag
- Omtale av organisasjon og ledelse
- Presentasjon av utvalgte hovedtall
  - Nøkkeltall fra årsregnskapet
  - Volumtall

Avveining mellom del II og del III: Tabeller som omfatter mer enn ett mål tas med under del II. Tallmaterialet kan henvises til og gis utdypende forklaring i del III der dette er aktuelt.

III Årets aktiviteter og resultater

Innledning (kort):

- Overordnet resultatoppgjøret og effekter av innsatsen for mål 3.1 og 3.2, inkludert ressurseffektivitet

Rapportering på mål 3.1 og 3.2 fra tildelingsbrevet:

For hvert mål rapporteres hvert tema og ev. bransje/næring ut fra:

- Tilstandsbeskrivelse på bakgrunn av risikobildet
- Aktiviteter
  - Gjennomførte aktiviteter
  - Begrunnelse for valg av virkemidler og metoder
- Resultater
  - Funn, observasjoner/vurderinger og reaksjoner
- Vurdering/analyse for hvert av målene 3.1 og 3.2
  - Analyse av innsats og resultater som kan synliggjøre effekter. pkt. 3.4 om styringsparametere
  - Analyse av ressurseffektivitet
  - Vurdering av erfaring (læring) sett i forhold til det videre arbeidet

Rapportering på øvrige aktiviteter:

- Rapport på øvrige vesentlige aktiviteter og resultater

IV Styring og kontroll i virksomheten

- Overordnet vurdering og status for styringssystemer og kontroll

- Redegjørelse for ev. vesentlige endringer i styringssystemer
- Redegjørelse for styring og kontroll knyttet til IKT-sikkerhet
- Rapport på ev. gjennomførte effektiviserings- og digitaliseringstiltak, herunder vurdering av gevinstrealisering
- Aktuell rapportering knyttet til fellesføringer, jf. 5.1

V Vurdering av framtidsutsikter

- Overordnet vurdering av måloppnåelse på lengre sikt sett i forhold til tildelingsbrevets krav og etatens strategiske plan.

VI Årsregnskap

7. DIALOG OG PLANLAGTE MØTER

Møteplan mellom Arbeidstilsynet og departementet for 2019 fremgår av vedlegg 3.

Med hilsen

Eli Telhaug (e.f)
departementsråd

Ragnhild Nordaas
ekspedisjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur

Kopi: Riksrevisjonen
Vedlegg 3

BUDSJETTFULLMAKTER FOR ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENTETS UNDERLIGGENDE VIRKSOMHETER I 2019

Delegering av fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet, jf. Finansdepartementets rundskriv R-110

Finansdepartementet har i rundskriv R-110 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet* gitt departementene fullmakt til å gjøre unntak fra enkelte av bevilgningsreglementets hovedprinsipper. Gjeldende vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene fremgår av dette rundskrivet. Rundskrivet finnes på Finansdepartementets nettsider [Rundskriv fra Finansdepartementet](#).

Arbeids- og sosialdepartementet delegerer følgende fullmakter til underliggende virksomheter i 2019, jf. rundskriv R-110:

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr, jf. rundskrivets punkt 2.2
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret, jf. rundskrivets punkt 2.3
- Fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel, jf. rundskrivets punkt 2.5

I henhold til rundskrivets punkt 2.6 er departementet gitt fullmakt til å overskride driftsbevilgninger med inntil 5 prosent til investeringsformål.

Denne fullmakten delegeres ikke, men virksomhetene kan eventuelt søke departementet om samtykke til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i kommende budsjetterminer.

Orientering om overføring av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til neste

I henhold til Bevilgningsreglementet § 5 tredje ledd nr. 1 kan ubrukt utgiftsbevilgning overføres til etterfølgende budsjettår med inntil fem prosent av bevilgningen.

Videre gir bevilgningsvedtak som inneholder stikkordet ”kan overføres” hjemmel til å overføre ubrukt bevilgning til de to etterfølgende budsjettårene.

Det vises til Finansdepartementets veileder om statlig budsjettarbeid punkt 2.4.2.3 for nærmere beskrivelse av overføringsbestemmelsene, samt årlig rundskriv R-2 fra Finansdepartementet om overføring av ubrukte midler.

Det er også Finansdepartementet som treffer endelig vedtak om overføring på grunnlag av innsendte opplysninger fra departementet i forbindelse med årsavslutning av regnskapet.

Departementet vil etter at Finansdepartementet har godkjent overføring av ubrukt bevilgning til etterfølgende budsjettår, stille til disposisjon det beløp den underliggende virksomheten skal ha rådighet over i eget brev.

Merinntektsfullmakt Arbeidstilsynet

Arbeids- og sosialdepartementet delegerer fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 640 Arbeidstilsynet, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3640 Arbeidstilsynet, postene 06 Refusjoner og 07 Byggesaksbehandling, gebyrer. Videre delegeres fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 640 Arbeidstilsynet, post 21 Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud mot tilsvarende merinntekt under kap. 3640 Arbeidstilsynet, post 08 Refusjon utgifter regionale verneombud.

Vedlegg 2: Rapporteringsoversikt 2019 - Arbeidstilsynet

Frister	Aktivitet
Januar/februar	⇒ Regnskapsrapport til statsregnskapet, se egne frister i brev fra ASD av 18.12.18 om Statsregnskapet for 2018 - årsavslutning og frister for innrapportering
20. februar	⇒ Utkast til årsrapport 2018, jf. pkt. 6 i tildelingsbrev for 2018 og veiledning fra DFØ ⇒ I tillegg rapporteres på oppfølging av ev. merknader fra Riksrevisjonen og særlige rapporteringsplikter etter lov/regelverk, f. eks likestilling og bruk av lærlinger.
1. mars	⇒ Behov for bevilgningsendring – 1. halvår 2019 (RnB), følgende skal omtales: ⇒ Begrunnelse for forslaget om inntekts-/utgiftsendring ⇒ Redegjørelse for de viktigste forutsetninger og usikkerhetsmomenter knyttet til bevilgningsforslaget ⇒ Informasjon om hvilke tiltak som er gjennomført for å begrense utgiftsøkning/inntektsreduksjon
15. mars	⇒ Endelig årsrapport 2018 til departementet og Riksrevisjonen, jf. pkt. 6 i tildelingsbrev for 2018. ⇒ Fellesrapport knyttet til samarbeidet for innsatsen mot arbeidslivskriminalitet, jf. pkt 3.2. i tildelingsbrev for 2018.
2. mai	⇒ Innspill til Prop. 1 S (2019-2020) med utgangspunkt i egen bestilling fra departementet primo april.
26. august	⇒ Halvårsrapport - Overordnet beskrivelse av tilstand og resultatoppnåelse jf. mål i tildelingsbrevet for 2019, inkl. nærmere angivelse av avvik. Det skal rapporteres på større forsinkelser i fremdriften knyttet til oppgaver som er tillagt etaten gjennom tildelingsbrevet og eventuelt andre store hendelser som påvirker ressursdisponeringen. Det skal også rapporteres om økonomistatus pr. 30. juni 2019 basert på følgende: ⇒ Disponibel bevilgning (tildelte midler + ev. overføringer). ⇒ Eventuelle omdisponeringer, jf. etatens fullmakter. ⇒ Regnskap pr. 30. juni 2019. ⇒ Samlet forventet forbruk i 2019. ⇒ I tillegg skal det i halvårsrapporten rapporteres særskilt på status for arbeidet mot useriøsitet og arbeidslivskriminalitet.
20. september	⇒ Økonomirapportering pr. 31. august ⇒ Status for bevilgningsregnskapet i forhold til budsjett og prognoser for året på alle kapitler og poster, inkl. inntektskapitler. Alle avvik skal omtales, og det skal redegjøres for hva som er årsak til avvik og hvilke tiltak som iverksettes for å overholde budsjetttrammene. Der det er aktuelt, ifbm faktureringer, skal det gis en oversikt knyttet til forskyvninger mellom år. Tabelloppsett med følgende kolonner skal benyttes i rapporteringen: - Kap./post - Totalt budsjett for året (inkl. tildelte og overførte midler samt lønnskomp.) - Regnskap/utbetalt per 31.8 - Prognose for utbetalt beløp per 31.12 (inkl. lønnskomp.) - Avvik mellom budsjett og prognose for utbetalt beløp per 31.12 Det skal også gis en tabellarisk fremstilling av hvordan forventet brutto mer-/mindreforbruk på kapittel og post og netto mer-/mindreforbruk justert for merinntektsfullmakter mv. fremkommer.

Vedlegg 2: Rapporteringsoversikt 2019 - Arbeidstilsynet

Frister	Aktivitet
	Det skal i tillegg rapporteres på kap/post der etaten er gitt belastningsfullmakter. ⇒ Innspill til omgrupperingsproposisjonen - se rapporteringskrav til RnB (under 1. mars)
25. september	⇒ Innspill til tildelingsbrev for 2020 med utgangspunkt i utkast fra departementet
27. september	⇒ Eventuelle forslag til særskilte FoU-behov som søkes dekket av departementet påfølgende år. Innspillet skal, så langt det er hensiktsmessig, koordineres med Petroleumstilsynet og i den grad det er naturlig og hensiktsmessig også med STAMI.
To uker før møtet i oktober	⇒ Oppdatert risikobilde basert på innspill til tildelingsbrev for 2020 ⇒ Ev. forslag til tema for store satsinger 2021
2. desember	⇒ Nye store satsingsforslag for 2021 basert på mal fra Finansdepartementet, jf. FINs årlige rundskriv om Retningslinjer for regjeringens første konferanse om statsbudsjettet 2021 (finnes på regjeringen.no under Finansdepartementet). ⇒ Det gjøres i tillegg oppmerksom på at ev. IKT-forslag skal fremmes i tråd med retningslinjer gitt i KMDs Digitaliseringsrundskriv.
Løpende	⇒ Hvis etaten i løpet av året finner at det vil oppstå vesentlige avvik eller forsinkelser i forhold til resultatkravene og andre føringer, jf. pkt. 2 og 3, skal departementet orienteres særskilt om dette. Virksomheten skal da orientere departementet om hvilke tiltak som vil bli gjennomført i den sammenheng.
Frist avklares i samråd med deltakerne	⇒ Årlig rapport om skadeutvikling i bygge- og anleggsnæringen, jf. samarbeid for en skadefri bygge- og anleggsnæring.
20. februar 2020	⇒ <i>Utkast til årsrapport for 2019</i> , jf. pkt. 6 i tildelingsbrev for 2019 ⇒ I tillegg rapporteres på oppfølging av ev. merknader fra Riksrevisjonen, etatens IKT-sikkerhet og særlige rapporteringsplikter etter lov/regelverk, f. eks likestilling og bruk av lærlinger.

Vedlegg 3: Møteplan 2019 - Arbeidstilsynet

Dato	→ Aktuelle tema for drøfting
19. mars	→ Etatsstyringsmøte våren, kl. 10– 15 - Oslo
Forrige år (2018)	⇒ Gjennomgang og utsjekking av Årsrapport for 2018
Inneværende år (2019)	⇒ Konsekvenser for årets prioriteringer og fastsatte mål, herunder avklaring av eventuelle innspill til RnB
Neste år (2020)	⇒ Arbeid med Prop. 1 S (2019-2020) og tildelingsbrev 2020.
11. juni	→ Etatsstyringsmøte, kl. 0930 – 1200 - videomøte
24. oktober	→ Etatsstyringsmøte høst kl 10-16 – Trondheim
Inneværende år (2019)	⇒ Overordnet resultatoppnåelse, jf. mål i tildelingsbrev for 2019, inkl. nærmere angivelse av ev. avvik iht. tildelingsbrevet – halvårsrapport ⇒ Eventuelle behov for justeringer i forhold til fastsatte mål ⇒ Avklaring av eventuelle innspill til omgrupperingsproposisjonen 2019 ⇒ Nærmere dagsorden fastsettes senere
Neste år (2020) + 1	⇒ Oppdatert risikobilde ⇒ Tildelingsbrev for 2020 ⇒ Ev. tema for nye store satsingsforslag 2021 (frist 1. desember)
Eventuelt: Langtidsplanlegging (2021+)	⇒ Vurdering av overordnede mål på lengre sikt